

2007. június 6-án benyújtott kereset – Az Európai Közösségek Bizottsága kontra Németországi Szövetségi Köztársaság

(C-269/07. sz. ügy)

(2007/C 199/30)

Az eljárás nyelve: német

Felek

Felperes: az Európai Közösségek Bizottsága (képviselők: R. Lyal és W. Mölls, meghatalmazottak)

Alperes: Németországi Szövetségi Köztársaság

Kereseti kérelmek

A felperes azt kéri, hogy a Bíróság

– állapítsa meg, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság – mivel elfogadta és hatályban tartotta a jövedelemadóról szóló törvény (Einkommensteuergesetz) 79-99. cikkének az öregségi nyugdíj-előtakarékosságra vonatkozó rendelkezéseit – nem teljesítette az EK 39. cikkből, az 1968. október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendelet⁽¹⁾ 7. cikkéből, az EK 18. cikkből és az EK 42. cikkből eredő kötelezettségeit,

amennyiben a fent említett nemzeti jogszabályok

- a) a határ menti ingázók (és házastársaik) számára nem biztosítják a pótlékra való jogosultságot, ha azok nem teljes körűen adókötelesek;
- b) nem teszik lehetővé a támogatott tőke saját házban történő saját lakáscélú felhasználását, ha az adott lakás nem Németország területén található;
- c) előírják, hogy a teljes körű adókötelezettség megszűnése esetén a támogatás visszafizetendő.

– a Németországi Szövetségi Köztársaságot kötelezze a költségek viselésére.

Jogalapok és fontosabb érvek

Németország 2001-ben ún. öregségi nyugdíj-előtakarékossági pótlékot vezetett be, amellyel a törvényes nyugdíj mértékének csökkenését kívánta ellensúlyozni a kiegészítő nyugdíjhoz nyújtott támogatással. E pótlék folyósítására azonban csak akkor kerül sor, ha az érintett személy Németországban teljes körű adókötelezettséggel rendelkezik, ami viszont azon határ menti ingázókat, akik esetében az adóztatási jog kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény alapján a lakóhelyük szerinti államot illeti meg, és ezért egyáltalán nem fizetnek adót Németországban, megfosztja attól, hogy a pótlékban részesüljenek. Továbbá az a lehetőség, hogy az összegyűjtött tőkét részben lakóingatlan megszerzésére fordítsák, csak németországi ingatlanra vonatkozik, a határ közelében külföldön található ingatlanra nem. Végül a pótlékot vissza kell fizetni, ha az érintett teljes körű adókötelezettsége megszűnik.

A Bizottság álláspontja szerint e szabályozás az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalmára, a munkavállalók szabad mozgására, illetve a más tagállami munkavállalókkal szemben a szociális- és adókedvezmények terén alkalmazott egyenlő bánásmódra vonatkozó közösségi jogi rendelkezésekbe ütközik. A más tagállami munkavállalókkal szembeni, állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma ugyanis nemcsak az állampolgárság alapján történő nyílt hátrányos megkülönböztetésre vonatkozik, hanem a hátrányos megkülönböztetés leplezett formáira is, amelyek más megkülönböztető ismérvek alkalmazása által gyakorlatilag ugyanarra az eredményre vezetnek. A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint továbbá az 1612/68 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése értelmében a határ menti ingázók is jogosultak a szociális kedvezményekre.

Mivel az öregségi nyugdíj-előtakarékossági pótlék megfelel a „szociális kedvezmény” fogalmának, azt abban az esetben is folyósítani kell, ha a határ menti ingázó és/vagy házastársa Németországban egyáltalán nem rendelkezik adókötelezettséggel. A kedvezmény ugyanis az érintett munkavállalói minőségéhez kötődik. A csökkenő mértékű és a pótlék által kiegészítendő törvényes nyugdíj – bár kis mértékben más személycsoportokat is – elsősorban a munkaviszonyban álló személyeket érinti. Ezenkívül a szociális kedvezmény fogalma egyszerűen a jogosult belföldi lakóhelyére tekintettel nyújtott előnyöket is magában foglal. Ebből adódóan a határ menti ingázók főszabály szerint ugyanolyan helyzetben vannak, mint a belföldi munkavállalók: mindkét csoportot érinti, hogy a német rendszerben, amelyhez tartoznak, és amelybe a járulékokat fizették, csökken a nyugdíjak mértéke. Mindkét csoportnak érdeke lenne, hogy aktív dolgozó korukban ennek ellensúlyozására kiegészítő nyugdíjlapot képezzenek. A német szabályozás tehát, amely kizárja a kedvezményből a határ menti ingázókat, akiknek jövedelmei vonatkozásában az adóztatási jog kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény alapján a lakóhelyük szerinti államot illeti meg, rejtett hátrányos megkülönböztetést jelent, és az EK 39. cikk (2) bekezdésébe, valamint az 1612/68 rendelet 7. cikkének (2) bekezdésébe ütközik. Végül nem releváns, hogy az öregségi nyugdíj-előtakarékossági pótlék „adó-” vagy „szociális” kedvezménynek minősül-e, mivel a határ menti ingázókat az „adókedvezmények” tekintetében is egyenlő bánásmód illeti meg.

Ugyanígy, azon tilalom esetében, hogy az összegyűjtött tőkét saját házban saját célra szolgáló lakásra használják fel, ha az nem Németországban található, szintén érvényes az a megállapítás, hogy szociális kedvezményről van szó. Ez akkor is sértené a munkavállalók szabad mozgását, ha adókedvezményről volna szó. Ez a feltétel ugyanis korlátozza a szociális kedvezmény igénybe vételének lehetőségét: lehetetlenné teszi a határ menti ingázók számára, hogy megtakarított tőkéjüket olyan lakásra fordítsák, amely a határ közelében külföldön található, ahogyan az az ilyen munkavállalók esetében általában szokásos. A belföldi munkavállalókhöz képest csökken a pótlék határ menti ingázók általi felhasználhatóságának rugalmassága, amikor az öregségi nyugdíj-előtakarékossági szerződés a kifizetési szakaszába jut. Ez csökkenti a pótlék, mint szociális kedvezmény értékét. A határ menti ingázók ilyen kedvezőtlenebb helyzetbe hozása tehát ugyancsak állampolgárság alapján történő, leplezett hátrányos megkülönböztetést eredményez, amely az EK 39. cikk (2) bekezdésébe és az 1612/68 rendelet 7. cikkének (2) bekezdésébe ütközik.

A német szabályozás által előírt visszafizetési kötelezettség a teljes körű adókötelezettség megszűnése esetén elsősorban külföldieket érint. Sokkal magasabb ugyanis az aktív kereső koruk után hazájukba visszatérő külföldieknek a száma, mint azoké a németeké, akik nyugdíjasként külföldre költöznek. Ezenkívül a visszafizetési kötelezettség visszatartja az érintetteket attól, hogy lakóhelyüket egy másik tagállam területére helyezték át. Ráadásul a kérdéses szabályozás a migráns munkavállalók esetében a belföldi munkavállalóhoz képest kezdettől fogva csökkentheti a pótlék értékét, és ezáltal leplezett hátrányos megkülönböztetést okozhat már a kedvezmény nyújtásának szintjén. Ez olyan eseteket érinthet, amikor a migráns munkavállaló, a visszafizetést elkerülendő, eleve nem is kérelmezi a pótlékot. Nem látható, milyen okokkal lenne ez igazolható. Ami az adórendszer koherenciáját illeti, az a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmények által már biztosított. A teljes körű adókötelezettség megszűnésekor keletkező visszafizetési kötelezettség tehát szintén állampolgárság alapján történő rejtett hátrányos megkülönböztetést jelent, és az EK 39. cikkbe, az 1612/68 rendelet 7. cikkének (2) bekezdésébe, valamint az EK 12. és EK 18. cikkbe ütközik.

(¹) HL L 257., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 15. o.

2007. június 6-án benyújtott kereset – Az Európai Közösségek Bizottsága kontra Németországi Szövetségi Köztársaság

(C-270/07. sz. ügy)

(2007/C 199/31)

Az eljárás nyelve: német

Felek

Felperes: az Európai Közösségek Bizottsága (képviselők: F. Erlbacher és A. Szymkowska meghatalmazottak)

Alperes: Németországi Szövetségi Köztársaság

Kereseti kérelmek

A Bíróság:

- állapítsa meg, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság – mivel Schleswig-Holstein land a húshigiéniára és a szárnyashúsról vonatkozó jogot érintő V végrehajtási törvényének 4. §-át nem igazította a 85/73 irányelv (¹) 1. cikkéhez, 5. cikkének (3) és (4) bekezdéséhez, valamint 2007. január 1-jétől a 882/2004 rendelet (²) 27. cikkének (2), (4) és (10) bekezdéséhez, nem teljesítette, illetve továbbra sem teljesíti az e rendelkezésekből eredő kötelezettségeit;

- kötelezze a Németországi Szövetségi Köztársaságot a költségek viselésére.

Jogalapok és fontosabb érvek

A 85/73/EGK irányelv 1. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamok biztosítják egy olyan díj beszedését, amely fedezi a különböző irányelvek értelmében a húsról vonatkozó egészségügyi vizsgálatoknak és ellenőrzéseknek a költségeit. Az említett, a tagállamok állami, regionális vagy helyi hatóságai által a vizsgálatok és ellenőrzések után beszedett valamennyi más illeték vagy díj helyébe lépő közösségi díj kiszámításának és beszedésének részletes szabályait az irányelv mellékletei határozzák meg. Az említett irányelv 5. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a közösségi díjat úgy kell megállapítani, hogy fedezze azokat a költségeket, amelyeket az illetékes hatóságoknak az ellenőrzések és vizsgálatok tekintetében viselniük kell. E cikk (3) bekezdése szerint a tagállamok magasabb összeget is megállapíthatnak, amennyiben a teljes beszedett összeg a vizsgálat tényleges költségeit nem haladja meg. A C-284/00. és C-288/00. sz. Stratmann és társai egyesített ügyekben a Bíróság már megállapította, hogy a 85/73 és a 64/433 irányelv szövegéből és céljából az következik, hogy a bakteriológiai vizsgálatok költségeit a közösségi díj fedezi. Azzal, hogy a 882/2004 irányelv 2007. január 1-jei hatállyal a 85/73 irányelv helyébe lépett, a jogi helyzet lényegében nem változott.

A Bizottságnak az az álláspontja, hogy Schleswig-Holstein land végrehajtási törvényének a szabályai, amelyek a hús vizsgálatára kiszabott átalánydíjon felül a bakteriológiai vizsgálatokra vonatkozóan további díjat írnak elő, ellentétes a közösségi jognak az említett rendelkezéseivel, és nem veszik figyelembe azt az értelmezést, amit a Bíróság a Stratmann és társai ítéletben e rendelkezésre vonatkozóan alkalmazott.

Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a bakteriológiai vizsgálatok a 854/2004 rendelet értelmében a vizsgálatok és a higiéniai ellenőrzések közé tartoznak, melyeknek költségeit a közösségi díjnak kell fedeznie. Igaz ugyan, hogy a tagállamok a 85/73 irányelv mellékletében meghatározottól magasabb díjat állapíthatnak meg, amennyiben a teljes kiszabott díj a vizsgálat tényleges költségeit nem haladja meg, a tagállam által elhatározott minden növelést azonban önmagában kell az átalányösszegre vonatkoztatni. A közösségi díjat meghaladó külön díjnak az összes ténylegesen keletkezett költséget fedeznie kell. A magasabb költségek esetére nem lehet hivatkozni a belső jog olyan rendelkezését illetően, amely előírja az átalánydíjon túlmenően a bakteriológiai vizsgálatok költségeinek számlázását. Ez ugyanis nem minősül a közösségi díj átalányösszege általános emelésének, mely díjba a teljes ténylegesen keletkezett költség beletartozik.

A Schleswig-Holstein land végrehajtási törvényének a jelen előírásához hasonló rendelkezés a releváns közösségi jogi rendelkezések gyakorlati érvényesülésével is ellentétes. A friss hús vizsgálatának és higiéniai ellenőrzésének területén ugyanis épp ezen harmonizált rendelkezések útján lehet kiküszöbölni a verseny torzulását, amely a tagállamok között az ezen a területen fennálló különbözőségek miatt várható. A Bíróság is azt az álláspontot képviselte, hogy ezt a célt veszélyeztetné, ha meghatározott, a közösségi jog által előírt vizsgálatok nem az ily módon